

**R. P. Christophori De Ortega È Societate Iesu, Quondam
Scolasticæ Theologiæ publici Professoris, ac ejusdem
Facultatis Præfecti ... Theologia Controversiarum
Dogmaticarum, & Scholasticarum, de Divina ...**

**Ortega, Cristóbal de
Lugduni, M.DC.LXXX.**

5. Vltima conclusio contra præfinitionem actus liberi non supponentem,
sed concernentem scientiam mediam, & auxilia efficaciz benignæ,
præcedentium confirmatio, & vindicatio.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94285](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94285)

ab effectu absolute libero absolute non pendet: ergo, nec præfinitio per illam scientiam specialem mediam sub hypothese illa poterit ratione dependentia scientie medie, cui, etiam sua essentia, innititur à consensu absolute pendere: quare eius necessitas, & connexio absolute omnino simplex absoluta, & antecedens esse conuincitur, nullatenusque in sui positione absolute effectus præfinitionem supponens, ab eade dependens. Huic à priori euasione huius impugnationi notata certam. 2. num. 7. præmissimus, eique innititur efficax argumentum ab absurdis à nostro Valquez notatum; si ex eo, quod sub vna hypothese effectus continenter conditionatè, & esset, & præuideretur, principia alia necessaria, nec indifferentia ad vtrumvis extremum liceret absque læsione libertatis in statu absolute ad illum producam adungere: vel pessima illatione ex contingentia conditionata sub illa hypothese, eandem sub alia conditionate inferre: quod & nos attingimus loco citato: instantiam verò aduersariorum ex præfinitione absolute scientie medie, ex qua ordine saltem prædestinationis conditio, seu auxilium purificatur, & à Deo confertur retulimus ibidem.

CERTAMEN V.

Vltima conclusio contra præfinitionem actus liberi non supponentem, sed concernentem scientiam mediam, & auxilia efficacia benigne, præcedentium confirmatio, & vindictio.

1. **S**it tertia, & vltima conclusio: scientiam mediam actus liberi, & efficacia benigne, solumque ab extrinseco talis, non supponens, sed solum pro posteriori ad futurum concernens præfinitio quia ex comprehensione sue omnipotentie claudens auxilium aliquod saltem, benigne efficacia, cui voluntas non resistit quare, & cuiusmodi præfinitio de se & natura sua solum à Deo concipi possit, atque à Deo auxilij cuiusmodi efficacia præfinitionem, seu scientiam mediam ad eius electionem debeat expectare, cum effectus ita præfinitus libertate pugnat. Hæc conclusio affinis secundæ iam probata est: cui tamen præfinitionis solummodo regulatæ per scientiam mediam Assertores, contra quos ea conclusione secunda pugnamus, per inaduerentiam contradicunt; cum ab vna præfinitione ad aliam legitima (me iudice) illatio sit: siquidem, & præfinitio hæc natura sua scientiam mediam, & auxilia efficacia benigne, eorumque electionem concernens, licet non supponens, natura etiam sua libertatis effectus æquam curam habet, eique æque tandem connexa est, atque per scientiam mediam regulata præfinitio: quare, & benigne efficacia auxiliorum (quæ absolute, casu purificationis absolute auxiliorum à consensu absolute libero pendet, possuntque proinde impediri, ne fuerint iuxta eos Doctores) non adfuturo, absolute consensu libero, neque ea præfinitio haberi à Deo posset: quare, & à negatione huius solummodo concernentis, nec supponentis scientiam mediam præfinitionis, & præfinitio illam natura sua supponens confutatur. Hinc constat iidem, quibus impugnata hæctenus est regulata per scientiam mediam præfinitio, & hanc scientie medie connotatricem impugnari; & contra iidem quibus hanc impugnari illam. Huius ergo quare, & vtriusque impugnationem, quam Henze contra præfinitiones vniuersim adiecit citata d. 23. quia nequit esse potentia absolute indifferens ad vtrumque extremum absque decreto indifferenter concurrenti ad vtrumvis. Hoc autem decretum (quomodocunque explicetur) applicatum efficaciter, quatenus ex parte Dei, est, omnipotentia voluntati creatæ, vt ea pro libito suo ad vtrumvis extremum vtrius: ergo pugnat cum præfinitione, & voluntate antecedenti efficaci Dei, ex parte

Dei adhuc, de altero; nedum omnino & absolute efficaci atque essentia sua infortunabili de vno extremo à voluntate eadem apponendo, & subinde incompossibili cum extremo altero huic opposito, sine contrarietate, siue contradicitione, etenim voluntas hæc est: ex memet deo efficaci, vt absolute, & irresistibiliter sit consensus voluntatis; illa vero: ex memet efficaciter applico, & subdo omnipotentiam meam voluntati, vt ea pro libito vtrius ad consensus, vel ei oppositum; quod idem ipsum est, volo efficaciter ex parte mea, vt consensus sit absolute & determinatè à voluntate; ac simul volo efficaciter ex parte mea, vt sit, vel non sit à voluntate: quæ apparet sibi inuicem contradicunt. Hoc argumentum omnium præfinitiones effectuum liberorum quous modo exogitatas refellit.

2. Generaliter etiam refelluntur ex pluribus Patrum testimoniis, quæ produximus tom. 1. de Deo vno d. 1. question. 3. dum ab auctoritate Patrum decreta prædeterminatiua recens Thomistica, & Dominicana confutamus: quibus propterea repetenda hæc abstineo, præter vnum vel alterum: quale illud ex Damasceni 2. de fide cap. 30. pro Dei Præfinitione, quam voluntas eius etiam erga bona extendit. *Præfinit enim (inquit) etiam, quæ in nostra potestate, & arbitrio sita sunt, ac non item ea præfinit. Nec enim vniuersum admitti vult: nec rursus vniuersum agere. Vnde de efficacia voluntate, quam Deus de se habet nostra actionis honestæ, loqui constat: quia inefficaciter honesta omnia, quæ agimus vult: Damasceno ipso non solum non ignaro, sed teste frequentissimo vt videmus, dum de salutis omnium voluntate inefficaci, & suo desiderio diuino ageremus. Secundo, quia sola esset absoluta voluntas Dei vni actioni nostræ æquæ preterit, quam idem relict: non autem inefficax illa, quam idem erga actionem eam nostram in Deo admittit: ergo non solum voluntatem efficacem actionis nostræ honestæ, quia libera esse debet, ac subinde aliam cuiuscunque libere relict vniuersum à Deo; sed & argumentum, quod persecuti hæctenus sumus ab eorum libertatis relictendam necessitatem demonstrat: omnesque solutiones aduersariorum ex principio remoto, nec immediatè influens mediorum de se indifferendum, benigne efficacia, & reliquis præcludit Chrysost homilia ad Hebr. Non autem eadem sua voluntate nostras, neque ad arbitrium voluntate vtrique efficaci, ob eadem, quæ pendimus in Damasceno. August. 3. de libero arbitrio c. 18. *Si laboriosum est omnia mandata memorare breuissimum (quasi aphorismum Theologicum & Catholicum) tene, quacunque causa est voluntatis libera (an remotas excludit?) si non potest ei resisti, in peccato ei ceditur, quia vtrique sine libertate, quæ & actionibus cunctis ex causa cui resisti non potest, vt ex præfinitionibus carum efficacibus) omnino carere esse nequit. Hieronymus epistola ad Damascen. de libero prodigo libertate arbitrij donatum hominem ait, vt viuat non ex imperio Dei (imperio voluntatis eius nuda, scilicet ex quo alina agere nequeat) sed ex voluntate suo: id est, non ex necessitate, sed ex voluntate.**

3. Vltima negantis vniuersum sententiæ tribus conclusionibus membratim statuta probatio est: illa uerfantium oppositionum solutione petenda est: inde enim clarebit aduersarios hac in re nostros, nostræ tamen scholæ committentes, gratis, scilicet à nobis, fors à principijs eius communibus, & consequentia deducere: maxime, cum nihil à ratione nisi ex vtriusque communium principiorum impenetratione, apparet aliqua opponant. Ab auctoritate verò nihil, nisi Thomistico sensu, & intelligentia pro decretis eorum prædeterminatiuis productum, atque ab his principijs nostris dissectum: quare, & nunc eorumdem solutionibus adhibitis euanescunt. Primo opponunt illud Isaie 46. *Omnis voluntas mea fecit.* Psalm. 113. *Quæcumque voluit fecit,* quæ, cum semper, & de lege quacunque voluit fecit, quæ, cum naturali connectione voluntatis diuinæ cum obiectis creatis volitis, (quæ efficacis voluntatis Dei propria est) fieri à Deo dicuntur. Nec dici potest de immediatè exequenti voluntate efficaci.

efficaci Dei esse sermonem: siquidem, & nostra efficaces executiones voluntates, quæ tales, id etiam habent: ut nunquam careant effectu: quare nulla propria Dei, ac voluntatis eius laus esset eis testimonio contenta, si de immediata executione Dei voluntate efficaci sermo foret. Nec de ea in nostris principis sermo esse potest: cum respectu effectuum liberorum decretum indifferenter concurrendi, quod solummodo cum effectu libertate componi posse fateamur, proximum executionum ex parte Dei sit: ergo de efficaci intentione voluntate Dei eis locis est sermo, siue præfinitione. Certè hoc argumentum necessitatem potius probat, quam possibilitatem præfinitionis pro Dei arbitrio concipiendæ, ut creata fiant: si enim creata aliqua abique Dei præfinitione ex sola inefficaci voluntate fieri Deo possunt, ut ij fatentur: ergo, quod Deus omnia quæcumque vult faciat, non arguit quod ex voluntate efficaci ea faciat, nec voluntatis, quia creata, quæ vult facit, in infinitam voluit, & creatis connexionem. Instas plerique, quæ quidem non persuntiorie, sed serio, atque aliquoties, etsi non omnimode, efficaciter tamen non absolute efficaciter, sed ex parte sua, & inefficaciter absolute Deus voluit in celo, & in terra facta non sunt: ut patet in recta vita, & salutem æternam præfitorum. Ergo voluntas, de qua verificatur facta à Deo omnia, quæ voluit, efficax absolute est.

4. Hæc instantia plus probat, quam aduersarij intendunt de actibus liberis: nempe omnes ex efficaci Dei intentione apponi debere. Respondetur ergo sermonem esse de voluntate Dei absolute inefficaci, aut ex parte Dei, seu quatenus ex parte Dei esse potest, abique ratione libertatis efficaci, & vehementi, quantum potest, fatique est, ut effectus de facto obtineatur: cuiusmodi est ardentior intentio, ac desiderium vehementius, quod Deus de iustitia, & salutem æternam præfitorum, quam præfitorum habet: ex qua ad media, & auxilia congrua, quibus finalem iustitiam, & salutem obtinendam de facto, si essent, præfinitur paranda & conferenda, etsi non necessitate, detrahuntur: quia eorum effectum efficaciter absolute intentio non est, vehementius tamen impellunt, quia quantum (salua effectus intenti libertate cum efficaci absolute voluntate Dei impossibilitate) ex parte Dei efficaci magis esse potest erga iustitiam, & salutem præfitorum quam erga reprobos iustitiam, & salutem, & etsi terra Dei, & efficaci voluntas sit, ut citato loco docuimus, & instantia supponit: mouet enim Deum ad auxilia, & media præfinitis præstanda, quibus in iustitia decedere, ac æternam salutem consequi possent: aut non adeo efficax, ex parte adhuc Dei est, atque habet ab ipso potest: ut ex effectu electionis mediocriter demonstratur: quæ etsi sufficientium de se electio sit, & habitorum effectuum, si præfitorum abusus, & voluntatum ipsorum defectus abesset: tamen eorum auxiliorum, ac mediocriter non est quibus & voluntatum, & præfitorum abusus, & defectus certò abesset: & hanc quidem solutionem eis Textibus germaniorem iudico ea, quæ communiter à nostris negantur sententiæ Patronis adhibetur: nempe ea testimonia de voluntate mediocriter, seu prædestinatione Dei ad liberos effectus iustitiae, & salutis in celo & in terra factis, obueniuntque à Deo in hominibus intelligi debere: sane enim expressa de omnibus à Deo in celo, & in terra factis, & volitis in se ipsis: in quibus iustitia, & salutis præfitorum planè continentur: iudico etiam solutionem hanc doctrinæ verioris, ut de se patet, atque ex dicendis contr. 7. de prædestinatione, clarius adhuc patet.

5. Opponunt rursus, subest tibi, cum volueris posse: non vnicuique, sed indefectibiliter, atque irresistibiliter, ab alio: ut Hester 13. dicitur: non est, qui possit resistere voluntati tuæ, si decreueris saluare Israel. Ne autem ex materia, & occasione, quæ dicta hæc sunt, facile respondeas: impotentiam resistendi voluntati Dei hic assertam non esse, quoad liberos hominum voluntates, & effectus inde ex liberis voluntatibus eorum præfite apponendos: sed de voluntate Dei

Christoph. de Ortega, de Deo Pno. Tomus II.

sua potentia contra obstatam Holofernis voluntatem de Israël perditione ventis: audi Augustinum de animæ salute ipsius arbitrio denum à Deo commissam in hac scribentem de correpti & gratia cap. 14. *volenti Deo saluum facere nullum humanum resistit arbitrium*: quæ tamen de facto fiat, cum tamen generaliter dicta sit, regulam generalem continent: quæ defectum salutis in quouis (vel vno) quem Deus saluum facere velit, cum voluntate Dei de ipsius salute inconstingibilem demonstrat: vade à nemine, quem Deus saluum facere velit resisti de facto, imò nec resisti posse asseri merito debeat: id autem voluntati soli efficaci Dei ratione intrinsece efficaciæ, & connexionis cum salute volita potest conuenire. Respondetur: voluntati Dei quantum ex parte Dei efficaci esse potest, efficaci de cuiusque salute nullius, (vnius adhuc) arbitrium resistere posse potestate, seu possibilitate consequente: idque ita certa regula, & lege: quia in Dei voluntate, & potestate media, quibus de facto à singulis, & omnibus (quantumvis rebellis voluntatis homo aliquis sit, & sine figmento rationis cogitur) salutem obtineat: atque ad ea, vel præcognita ante voluntatem illam efficacem, quantum ex parte sui efficaci esse potest, ab ipso concipiendam, vel certe ante eorum electionem cognoscendam, ex cuiusmodi efficaciam intentionis de facto semper mouetur Deus: eaque electione antecedenter ad arbitrij creati usum posita, aut ponenda, est arbitrio creato resistentia impossibilis potestate consequente: cuius solum aduersum impossibilitatem, ut Augustinus nobis à se ostendi monstraret, dixit: *nullum humanum resistit arbitrium*: ut ex facto ipso resisti à nobis voluntati Dei possibilitate consequenti doceret, ne, si resisti ab arbitrio humano voluntati Dei non posset absolute diceret, & decipi facile possemus, & sibi contradicere videretur, tor locis aliter, voluntati Dei resisti absolute posse, quod ex ipso citata controu. 3. d. 3. quæst. 2. & alibi, cum ea, tum præsentem controuersiam retulimus.

6. A ratione arguunt tertio. Potest Deus promittere, imò & de facto promittit nobis nostra bona opera abique præiudicio libertatis eorum: Ezech. 36. *faciam ut in præceptis meis ambuletis*. Vnde Augustinus 11. de prædestinatione sanctorum. Propter 9. gen. aiunt: *Deum illa promittere facturum se, ut faciant, quæ iubet ut fiant*. Ergo & potest bona nostra præfinire: Probatur consequentia. Non minus connectitur intrinsece, & essentia sua promissio Dei cum absolute promissis ex prædicato fidelitatis, quam præfinitio cum absolute præfinitis ex prædicato efficaciæ: promissio autem absolute promissum antecedenter positum, ac præfinitum absolute non supponit: sicut, nec præfinitio absolute præfinitum. Alioqui Prophecia, nec promissio nisi illusoria foret: quare vel vtrique, vel neutra, ratione scientiæ mediæ de conditionato contingenti, quam concernit natura sua, vel supponit, vel benignæ mediocriter efficaciæ quibus vel exequendum absolute præfinitum est, vel præstandum absolute promissum cum huius libertate componitur. Responderet facile negando antecedens, quo admissio (quidquid nonnulli incautum effugij tentent) negari consequentia nequit. Id ita loco minime probatur: quia non quod nos facturi sumus, siue bona nostra opera, ac subinde libera Deus ibi promittit: nec illa libertate nostra promittere posse, sed solum ex parte sua, ut in præceptis eius ambulemus, seu bona opera exerceamus: cui promissioni satisfacti, auxiliorum, quæ efficaciam, vel prænouit, vel ante eorum electionem nouerit, electione, atque absolute donatione: ad quam solum ex intrinseco promissioni suæ prædicato fidelitatis tenetur: quodque de se antecedentem potestatem ad bene operandum vel secus voluntati creatæ relinquit. Nec plus aliquid Augustini, & Properi verba significant.

7. Obicit à ratione etiam Arrubal: quis homo habens in sua potestate media, quibus fundamenti à partem efficaciæ nostræ voluntatis de opere libero alterius disiectio si adhibeantur, de facto consequatur, quod ab alterius etiam libertate pendet, eaque in sua potestate habere prænouit potest cordatè id quod ab alterius libertate consequendum, & consequendum sub eis mediis prænouit

Y 2 efficacit

8. Dūque difficultior obiecto à paritate scientiæ mediæ quæ consensum liberum absolutum naturæ prioritate, absque libertatis eius præiudicio antecedit, ad præiudicium, falsum scientiæ ipsa mediæ regulatæ, polysyllabitate desumpta plus satis à nobis difficta est certum, secundo à numero septimo & octavo, est enim consequentia à principio, nec de se; nec, vt coniunctum cum purificatione conditionis, intrinsece connexo physice cum absoluta effectus futuritione, imò nullatenus conducente, futuriente proxime, vel remotè motiorem intentionalem purificationis conditionis, fuit auxilij; ad absolutum consensum, fuit effectus futuritionem, sed impertinenter prius ad id se habentis. solumque logicè connexi cum absoluto effectu, illumque absolute subsequentis; ad principium, non solum utrinque conducentis ad absolutum effectus, sed consensum futuritionem, fuit intrinsece, & identia sua physice, ac metaphysice connexus cum ipsa, & quod absque illa, pro posteriori naturæ, & causalitatis posita, fuit apponenda; esse in se omnino repugnet: quia principium præiudicationem effectus liberi esse (de qua disputamus) ostensum satis à nobis est certum. I. ex quibus omnibus aptè concluditur ordinem prioris, & posterioris intentionis electionis mediæ, & executionis respectu creatorum effectuum liberorum, si de intentionibus effectus liberi determinati sit firmo, in voluntatis fuit affectibus diuini omnino esse impossibilem: siquidem intentioni omnis efficax Dei, fuit præiudicio, decretumque omne consensum, fuit effectum creaturæ liberum quouis gradu prioritate naturæ antecedens, cum huius libertate pugnare enicimus: ac proinde de subiecto non supponente effecti, falsamque ideo affirmantem sententiam ostenditur.

QVÆSTIO III.

Hoc vnum in disputatione hac de voluntatibus di-
uinis in quibus intentionis , & executionis o-
perari queat , examinandum restat. Nam & voluntates
efficaces Dei condonate ex parte obiecti de libere
actibus absolute praescriptis , in praesentatione sua ex-
ectu libero disjunctim , hoc nimirum , vel illo praesentando
continentur , vt supra vidimus , moxque vterius explen-
dum , quare nihil vtilius , & subtilitatis Theologiae
decreto seu praesentatione hac ex parte obiecti disjunctim
exacte discutenda desiderabitur.

*Præfinitio, seu intentio efficax vaga,
sive de affectu libero disjunctim, nulli
à nonnullis, absurdisque consequen-
tiis, & assertitur & negatur.*

Praetitionem hanc ex parte obiecti liberi ne
finiri vagam negant docti scholastici Magist
ex vtraque schola Thomistica, & nostra, & iam
Dominicana. Suarez p. 6. auxilii cap. 17. num. 1. &
& p. 1. lib. 1. de praedict. c. 13. a num. 4. de incidenti
& lib. 3. cap. 10. num. 1. Zamel tom. 1. variarum pag. 56
& 161. Ledefina de auxiliis a. 9. pag. 175. prob. 3.
179. column. 2. Almaraz 2. de auxiliis d. 13. num. 4.
rize, cum tract. 1. de scientia d. 1. tract. 1. d. 2. quod
cum aliis etiam Recentioribus citatur ab Ariaga, tom.
de Deo vno, tract. de providentia, disputat. 1. de ob-
fubjectione. 1. num. 71. §. *Quod si dicatur*. Alberici cum
question. fve corollar. 3. Theolog. ex a. princip. Phi-
losoph. Almaraz tract. 4. de deo capite cap. 17. §. 1.
num. 36. Horum argumenta ad deo capite repro-
bunt. Alterum imperfectionis, quod elucido per praetio
Deo affert, vel supponit: cui praeteritum Heric-
centiores ab Ariaga innotuati nuntur: quia prae-
supponere necessarium in Deo scientiam vagam, &
hoc, vel illo obiecto confuso, & indeterminato, per
solum secundum rationem aliquam communem pro-
fita, nec distingue individuatum differentis cogniti-
onem, perlexaque determinationalis, & sufficientem
vult, cum igitur, ac determinationalis, & concilii
infans vel poma vel imaginem, aut quomodo si Ma-
teri danti efficeret vult, & lachrymis profert: sed ha-
quidem argumenta, & quae inefficaciam vagam, &
quous effectum distinctum hoc vel illo, & quibus nam
tam de necessarii, quam de liberis, & de scientiam
effectibus, hoc vel illo impugnant: siquidem haec
ficaciam vagam inefficaciam voluntas Dei, siue de effectum
ro, vel necessario hoc, vel illo, & de scientiam
amandi debet supponere, & dignam Deo voluntatem
nem voluntatis fuit, & periaquep. & sufficientem
ex concilii, & determinationalis inopia tota, diffinita
verezque autem de effectum, innotuati nuntur. Deo
voluntatem inefficaciam non sentiam, quod ex parte De
quatenus efficaciam debeat omnes admittere conlat
Dei praetceptis, quod de individuati actionibus non de-